

หลักการตีความข้อกฎหมายตามนัยของมาตรา ๑๔๐ และมาตรา ๑๔๕

แห่ง พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

๑. มาตรา ๑๔๐ แห่ง พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มีเจตนารมณ์ในการให้อำนาจเจ้าพนักงานจราจรว่ากล่าวตักเตือนหรือออกใบสั่งให้ผู้ขับขี่ชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบในกรณีปรากฏแก่เจ้าพนักงานจราจร ไม่ว่าจะพบด้วยตนเอง หรือโดยการใช้เครื่องอุปกรณ์ หรือโดยวิธีการอื่นใดว่าผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือตามกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับรถหรือการใช้ทาง ที่เป็นความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนและมีโทษปรับ และให้อำนาจผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ในการกำหนดเกณฑ์จำนวนค่าปรับตามที่เปรียบเทียบสำหรับให้เจ้าพนักงานจราจรระบุไว้ในใบสั่งเพื่อให้ผู้ขับขี่ที่กระทำความผิดนำไปชำระค่าปรับตามช่องทางของมาตรา ๑๔๑ (๑) แห่ง พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กล่าวคือ ชำระค่าปรับโดยการส่งธนาคัตหรือการส่งตัวแลกเงินของธนาคารโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน หรือโดยวิธีการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ บัตรเครดิต หรือวิธีการอื่น โดยผ่านธนาคารหรือหน่วยบริการรับชำระเงินเนื่องจากเจ้าพนักงานจราจรไม่มีอำนาจในการกำหนดจำนวนค่าปรับและเปรียบเทียบปรับได้ และเมื่อผู้ได้รับใบสั่งได้ชำระค่าปรับครบถ้วนถูกต้องแล้ว ให้คดีเป็นอันเลิกกัน

๒. มาตรา ๑๔๕ แห่ง พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นการดำเนินการในชั้นพนักงานสอบสวน ซึ่งกำหนดให้บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความผิดที่กำหนดโทษไว้ในมาตรา ๑๕๗/๑ มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๐ ทวิ และมาตรา ๑๖๐ ตริ ให้พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจทำการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีอำนาจเปรียบเทียบหรือว่ากล่าวตักเตือนได้ ซึ่งตามมาตรา ๓๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ได้กำหนดให้ในคดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษหรือคดีอื่นที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่พนักงานสอบสวนได้เปรียบเทียบแล้ว ให้คดีเป็นอันเลิกกัน ทั้งนี้ การชำระค่าปรับตามมาตรา ๑๔๑ (๒) แห่ง พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้กำหนดวิธีการชำระค่าปรับที่สถานีตำรวจไว้แล้ว โดยต้องชำระตามจำนวนที่กำหนดไว้ในใบสั่งหรือตามจำนวนที่พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบ โดยในการนี้ ให้พนักงานสอบสวนทุกท้องที่มีเขตอำนาจในการเปรียบเทียบปรับได้ทั่วราชอาณาจักร ดังนั้น ในการกำหนดจำนวนค่าปรับตามที่เปรียบเทียบปรับพนักงานสอบสวนจึงมีอำนาจในการเปรียบเทียบปรับตามจำนวนที่เจ้าพนักงานจราจรระบุไว้ในใบสั่งหรือตามจำนวนที่พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบก็ได้ อย่างไรก็ตาม บรรดาความผิดที่กำหนดโทษไว้ในมาตรา ๑๕๗/๑ มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๐ ทวิ และมาตรา ๑๖๐ ตริ แห่ง พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นความผิดที่กฎหมายกำหนดห้ามมิให้พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบปรับหรือว่ากล่าวตักเตือน ดังนั้น พนักงานสอบสวนจึงไม่มีอำนาจในการเปรียบเทียบปรับหรือว่ากล่าวตักเตือนในฐานะความผิดตามมาตราต่าง ๆ ดังกล่าวเพื่อให้คดีเลิกกันได้ พนักงานสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวนตามกระบวนการของกฎหมายต่อไป

๓. เมื่อเกณฑ์การกำหนดจำนวนค่าปรับตามที่เปรียบเทียบตามประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดจำนวนค่าปรับตามที่เปรียบเทียบสำหรับความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าปรับสำหรับให้เจ้าพนักงานจราจรระบุไว้ในใบสั่ง เพื่อให้ผู้ขับขี่ที่กระทำความผิดนำไปชำระค่าปรับตามช่องทางของมาตรา ๑๔๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เจ้าพนักงานจราจรผู้ออกใบสั่งจึงมีความผูกพันทางกฎหมายที่จะต้องระบุจำนวนค่าปรับในใบสั่งให้เป็นไปตามเกณฑ์อัตราค่าปรับที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด